

[Birgith Mogensen]

kamisbrug, som også medfører kriminalitet. Avisernes overskrifter og lægernes udsagn har igennem det sidste årti fortalt os alle, at vi må forebygge bedre desangående.

Angående folkeskolens 10. klasse må mange med mig erkende, at denne klasses skoleskema ikke indeholder nogen stor nytteværdi. På dette klassetrin er skoletrætheden en kendsgerning. De elever, som tidligere ikke mærkede en begyndende skoletræthed, er på dette tidspunkt overgået til gymnasiet eller anden uddannelsesform. Jeg mener dog ikke, at vi bør afskaffe 10. folkeskoleklasse, men jeg mener, at vi absolut bør ændre dette klassetrins skoleskema. Elever i denne klasse skal for størstedelens vedkommende snart ud i det pulveriserende liv. Derfor bør de undervises i og orienteres om, hvad dette betyder såvel teoretisk som praktisk.

Desværre er det et faktum, at langt de fleste folkeskolelærere ikke har ret meget kendskab til det barske daglige arbejdsliv. Den mangel må ændres, eller også må håndværkere og andre erhvervsfolk glide ind bag 10. klassernes katedre. Jeg finder det meget nødvendigt, at omtalte elever lærer at fungere med praktiske ting og meninger. Vi, som har virket i erhvervslivet i mange år, ved, hvor vanskeligt det er at tilpasse lærlinge osv. til det praktiske erhvervsliv. Vi møder tit de unges forudfattede kritik af og modstand mod erhvervslivet. Ord som »meningsløst arbejde« osv. har de unge mennesker ikke selv opfundet. Derfor finder jeg det meget vigtigt, at de unge allerede i skolen lærer, at det arbejde, som de i første omgang finder meningsløst, meget hurtigt erkendes som meningsfyldt, eller sagt på en anden måde: at de unge erkender, at alt arbejde, som f. eks. er med til at gøre vores betalingsbalance mere positiv, er meningsfyldt.

I de sidste 10-12 år har visse arbejdsfag været modebetonede. For mig ser det ud, som om den danske folkeskole til en vis grad har ladet sig inficere af denne modefagstendens. Dermed mener jeg, at undervisningen har kørt efter den linje, at alle eleverne senere skal bestride mere eller mindre intellektuelle job. Den tendens må vi være på vagt over for. Alle kan og skal heller ikke være pædagoger, psykologer, sociologer osv. osv. Arbejdsløshed inden for nævnte og lignende faggrene har bevist, at vi må sadle om.

Jeg synes, at folkeskoleelever fra 8. klasse og opefter til stadighed bør orienteres om, hvilke faggrupper samfundet til enhver tid har behov for. 10. folkeskoleklasses skema burde efter min mening beskæftige sig med en forstærket orientering om nævnte emne. Resten af denne klasses skoleskema bør mindst indeholde 15 timer pr. uge om erhvervsarbejde i praksis. Udstationering af elever på forskellige virksomheder bør prioriteres som mest vigtigt. Hvis vi ændrer folkeskolens 10. klasse i den retning, er jeg sikker på, at skoletrætte børn vil blive glade og aktive mennesker. De vil være positivt forberedt til senere at gå ind i erhvervslivet med virkelighedsnær mentalitet.

Desværre får mange unge ikke respons på deres ildhu, når de efter skolen søger ud i erhvervslivet. De møder problemet arbejdsløshed, og ungdomsledigheden virker også depressiv og humørnedbrydende på den 15-23-årige befolkningsgruppe. Vi har dog inden for det sidste års tid halveret ungdomsledigheden. Vi har ydet tilskud til virksomheder, som har givet unge arbejde. Vi har tilbudt videreuddannelse. Men dette initiativ og disse foranstaltninger er jo kun nødløsninger. På længere sigt må Danmarks erhvervsliv gøres mere konkurrencedygtigt over for udlandet, således at unge arbejdsløse og andre arbejdsløse på en mere ægte måde får et mere sikkert og tilfredsstillende job.

De 15-23-åriges totale arbejdsløshedstal andrager 30.000-35.000 pr. dags dato. Vi må erkende, at cirka halvdelen af dette antal ret hurtigt kunne komme i arbejde, hvis de unge ville påtage sig de job, som notorisk findes. Men fakta er, at mange unge har visse forventninger om specielle interessejob, som ikke er ledige på markedet. Denne kategori af unge ønsker f. eks. sjældent at blive indrulleret i de kommunale beskæftigelsesprojekter. Mange gange hører vi udtalelsen: det er efter min mening ikke et meningsfyldt arbejde. Specielt er de unge kvinders ønsker næsten ensidigt rettet mod beskæftigelse inden for social- og sundhedssektoren eller mod job i den offentlige administration. De unge mænd vil helst arbejde inden for de populære håndværksfag.

Man kan vel ikke skose disse unge for, at de har særinteresser med hensyn til valg af beskæftigelse, men kendsgerningen og sandheden er, at der i mange industrivirksomhe-